

POLITYKA DŁUGU M.ST. WARSZAWY NA ROK **2019**

1. Wstęp

Polityka długu jest elementem polityki finansowej m.st. Warszawy. Jej celem jest określenie zasad pozyskiwania środków zwrotnych na realizację projektów inwestycyjnych przy minimalizacji związanych z tym kosztów i ryzyk. Zabezpiecza Miasto przed pojawiającym się w procesie zaciągania, obsługi i spłacania zadłużenia ryzykiem niewypłacalności lub utraty płynności.¹

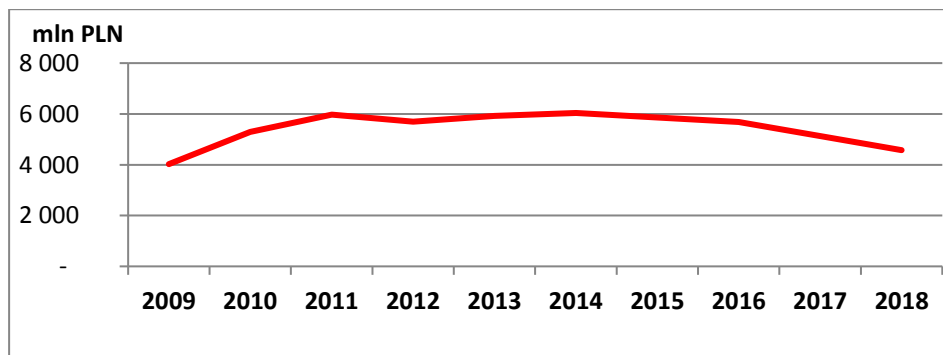
Formalno-prawnym ograniczeniem polityki długu jest indywidualny wskaźnik obsługi długu, wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 i z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669, 1693, 2354 i 2500). Opiera się na nadwyżce bieżącej budżetu. Jego konstrukcja zakłada, że w danym roku budżetowym relacja wydatków związanych z obsługą zadłużenia (kapitał i odsetki) i udzielonymi poręczeniami i gwarancjami do dochodów, nie może być wyższa od relacji pomiędzy różnicą dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku i wydatkami bieżącymi do dochodów, obliczanej dla trzech lat poprzedzających dany rok budżetowy, jako średnia arytmetyczna z tych lat. Wskaźnik ten jest bardzo wrażliwy na wahania cykli koniunkturalnych i poziomu nadwyżki bieżącej.

Rozporządzenie ministra finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych, praktyka nadzorcza Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz zmiany w art. 243 wprowadzone nowelizacją ustawy o finansach publicznych z 31 grudnia 2018 roku powodują, że pojawia się potrzeba uwzględniania w polityce długu m.st. Warszawy ryzyk związanych z określonym w tym rozporządzeniu tzw. długiem niestandardowym (umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, które mają wpływ na poziom długu publicznego; umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach; umowy leasingu finansowego; umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu; itp.). Ma to służyć zwiększeniu bezpieczeństwa finansowego i przejrzystości finansowej Miasta oraz lepszemu przepływowi informacji dotyczącej całości jego zobowiązań. Dotychczas Miasto nie zaciągało tego rodzaju zobowiązań.

2. Stan długu Miasta oraz realizacja celów polityki długu wyznaczonych na 2018 rok

Od 2015 roku nie były zaciągane nowe zobowiązania dłużne przy jednoczesnej spłacie części zadłużenia. W efekcie, od 2015 roku poziom długu m.st. Warszawy systematycznie maleje. Kształtowanie się długu Miasta w poprzednich latach przedstawia zamieszczony poniżej wykres:

WYK. 1 POZIOM ZADŁUŻENIA M.ST. WARSZAWY W LATACH 2009-2018 [w mln zł]

¹ Na potrzeby formułowanej polityki zadłużenia wykorzystywane są informacje publikowane przez Ministerstwo Finansów dotyczące polityki długu Skarbu Państwa oraz oficjalne dane i prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej i rynku kapitałowego - programów unijnych, stóp procentowych, ryzyk kursowych. Podstawę teoretyczną przygotowywanej polityki długu stanowią tematyczne publikacje naukowe zarówno krajowe jak i zagraniczne.

Dług m.st. Warszawy na koniec 2018 r. wyniósł 4.569,1 mln zł i stanowił 26,9% wykonanych dochodów ogółem.

Realizowane cele polityki długu wg stanu na 31.12.2018 r.

Przyjęte cele polityki długu stanowią wynik zaleceń instytucji międzynarodowych jak i podejścia zapewniającego minimalizację kosztu i ryzyka związanego z zaciągniętym długiem. Uzyskane w ten sposób założenie strategiczne gwarantuje bieżącą i długoterminową równowagę finansową i fiskalną. Wyznacznikami takiego ujęcia polityki długu są cele polegające na:

- Oprocentowaniu zobowiązań w min. 50% opartych na stawkach stałych w celu ograniczenia ryzyka wzrostu kosztów odsetkowych.
- Minimalizacji zadłużenia walutowego ograniczającej ryzyko walutowe.
- Finansowaniu opartym na mix financing pozwalającym na uzyskanie zmniejszenia ryzyka refinansowania i pozwalającym na obniżkę kosztów finansowania.
- Utrzymywaniu poziomu zadłużenia poniżej progu 50% rocznych dochodów budżetowych gwarantującego bufor bezpieczeństwa.

Tabela 1 przedstawia cele polityki długu Miasta planowane na koniec 2018 roku oraz jej realizację na koniec 2018 r.

TAB. 1 CELE POLITYKI DŁUGU M.ST. WARSZAWY WG STANU NA 2018 R. I POZIOM ICH REALIZACJI

Wyszczególnienie		Cele do realizacji na 2018 rok	Realizacja na. 31.12.2018 r.
Oprocentowanie:		oprocentowanie stałe; co najmniej 50%	73,1%
Zadłużenie w walucie:		ograniczone i stosowane tylko w sytuacjach uzasadnionych	0,0%
Zadłużenie z tytułu:	obligacji	uzyskanie optymalnej struktury zadłużenia w ramach mix financing	35,0%
	kredytów i pożyczek		65,0%
Relacja stanu zadłużenia/dochodów ogółem		Poniżej 50%	26,9%

Na koniec 2018 roku poziom zadłużenia bezpośredniego Miasta wyniósł 4.569,1 mln zł, co stanowiło 26,9% dochodów ogółem.

Szczegółową strukturę zobowiązań dłużnych według instrumentów przedstawia tabela 2.

TAB. 2 STRUKTURA ZADŁUŻENIA M.ST. WARSZAWY NA 31.12.2018 R. [w mln zł]

Wyszczególnienie	Prognozowane zadłużenie na koniec 2018 r.	Stan na 31.12.2018r.	Udział % w długu (stan na 31.12.2018r.)
Kredyty i pożyczki	2.969,5	2.969,7	65,0
Obligacje	1.599,4	1.599,4	35,0
Zadłużenie ogółem	4.568,9	4.569,1	100,0

Wg stanu na 31 grudnia 2018 r. koszty odsetkowe za 12 miesięcy wyniosły 204,4 mln zł, z tego 79,8 mln zł to koszty związane z obsługą kredytów, a 124,6 mln zł kosztowała obsługa obligacji. Płatności z tytułu poręczeń i gwarancji w 2018 r. nie wystąpiły. Spłata kapitału na koniec 2018 r. wyniosła 556,9 mln zł.

3. Wsparcie możliwości inwestycyjnych Miasta środkami zwrotnymi

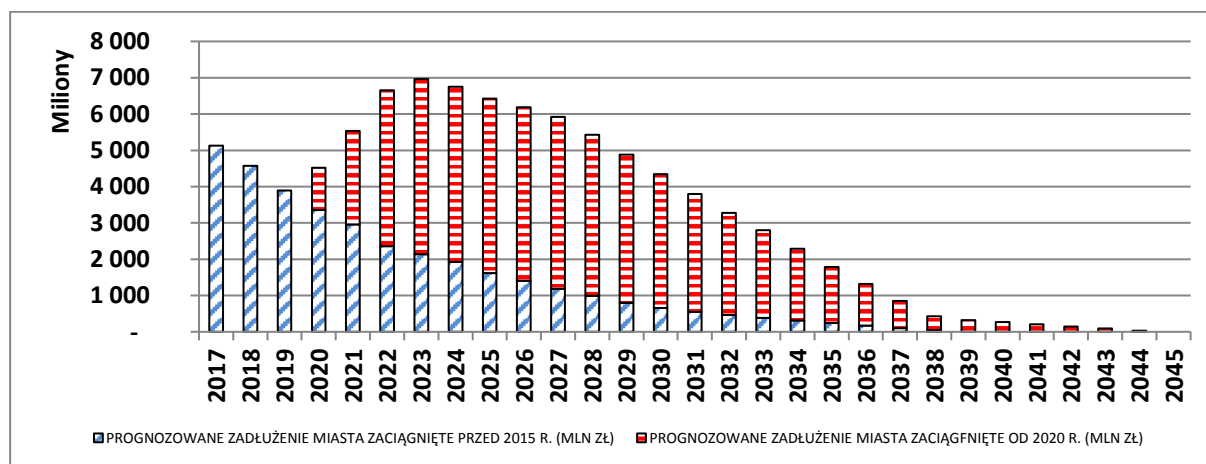
Rozkład inwestycji w czasie z jednej strony, oraz konieczność przestrzegania ograniczeń związanych z limitem określonym przez wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych z drugiej strony, determinują wielkość zadłużenia i wielkości jego spłaty w poszczególnych latach. W Warszawie zaciąganie nowych zobowiązań finansowych przewidziane jest na lata 2020-2023 i jest powiązane z przewidywanym harmonogramem realizacji inwestycji. W latach 2020-2023 pozyskiwane będą środki zwrotne na realizację inwestycji głównie współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, w tym na kolejny etap II linii metra.

Prognozowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej inwestycje zostaną wsparte środkami zwrotnymi w wysokości 4,8 mld zł. Środki z budżetu Unii Europejskiej wspierać będą inwestycje kwotą 3,2 mld zł. Środki własne Miasta przeznaczone na inwestycje wynoszą 6,7 mld zł. Planowane wydatki budżetowe na inwestycje w latach 2019-2023 wyniosą 14,7 mld zł.

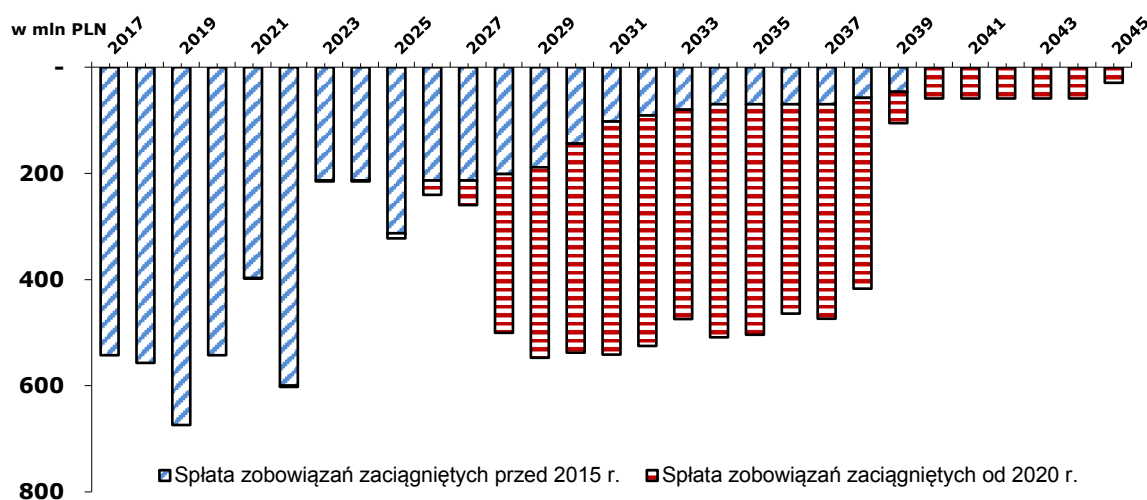
4. Perspektywa spłaty zadłużenia

Realizowane spłaty zadłużenia wraz z prognozowanym do zaciągnięcia nowym finansowaniem zwrotnym wpłyną na poziom zadłużenia przedstawiony na wykresie 2.

WYK. 2 ZADŁUŻENIE M.ST. WARSZAWY W RAMACH WPF 2019-2045 [w mln zł]

Zasadnicza spłata zadłużenia zaciąganego w perspektywie finansowej 2007-2013 jest realizowana w latach 2017-2025. Od roku 2021 spłacane będzie także zadłużenie, które zostanie zaciągnięte od roku 2020. Rozkład w czasie spłat zadłużenia istniejącego oraz planowanego do zaciągnięcia od roku 2020 (brak nowego długu w latach 2015-2019) przedstawia wykres 3.

WYK. 3 SPŁATA ZADŁUŻENIA M.ST. WARSZAWY [w mln zł]

Charakterystyka planowanego zadłużenia sprzyjać będzie rozkładowi rocznych spłat zobowiązań zwrotnych Miasta. Spłata zadłużenia będzie najwyższa w roku 2019 – ponad 670 mln zł. W tym roku przypadają do wykupu wyemitowane obligacje. Poza spłatą zadłużenia istotne znaczenie posiada rozkład kosztów odsetkowych w poszczególnych latach. W całym prezentowanym okresie tj. w latach 2019 – 2045 – nie przekracza ona 3% wydatków budżetowych (średnio jest to 1,1%). Rozłożenie obciążeń na poszczególne lata prognozy sprzyja stabilności finansowej Miasta w ramach realizowanego harmonijnego rozwoju i zabezpiecza je przed ryzykiem utraty płynności.

5. Cele polityki długu w latach 2019-2022

Zwiększanie potencjału rozwojowego poprzez inwestycje stanowi główny priorytet polityki zadłużeniowej. Stanowi też klasyczny instrument dźwigni finansowej wykorzystywany przez samorządy. **Planowane na poziomie ponad 14,7 mld zł wydatki inwestycyjne w latach 2019-2023, będą sfinansowane wkładem własnym w wysokości 6,7 mld zł, wkładem unijnym w wysokości 3,2 mld zł oraz środkami zwrotnymi w wysokości 4,8 mld zł.** Ten montaż finansowy wymaga prowadzenia polityki zadłużenia będącej wynikiem:

- w szerszym znaczeniu, polityki finansowej Miasta i związanych z tą częścią wydatków inwestycyjnych, które mają być finansowane poprzez zaciąganie długu, w konsekwencji wpływa ona na poziom długu ustalony w WPF;
- w węższym znaczeniu związanej z finansowaniem potrzeb pożyczkowych. W konsekwencji wpływa ona na strukturę długu zależną od rynku, rodzaju instrumentów dłużnych i terminów zaciągania i spłaty zobowiązań.

Biorąc pod uwagę regulacje ustawowe związane z limitami kosztów zadłużenia, zaleceniami w zakresie zarządzania długiem dla podmiotów publicznych, a przede wszystkim sytuację finansową Miasta, zostały sformułowane cele Polityki długu.

Podejmując działania związane z finansowaniem zapewnimy realizację poniższych celów:

- **poziom długu nie przekroczy 50% dochodów ogółem w WPF,**
- **zadłużenie w walucie obcej ograniczone i stosowane tylko w sytuacjach uzasadnionych,**
- **zaciąganie zadłużenia w walucie obcej dokonywane tylko w euro,**
- **co najmniej 50% zadłużenia oparte na stałej stopie procentowej,**

- **portfel długu zróżnicowany, tzn. zawierający obligacje i kredyty,**
- **poziom rezerw na poszczególne ryzyka określany przez:**
 - stałą analizę czynników ryzyka,
 - stress testy dla poszczególnych ryzyk.

Realizacja zakładanych celów zostanie osiągnięta poprzez **wprowadzenie następujących ograniczeń i zasad**, którymi będzie kierowało się Miasto przy podejmowaniu zobowiązań dłużnych:

- **minimalizowania kosztów obsługi długu (płatności rat kapitałowych i odsetek) w długim okresie** - poprzez optymalny dobór instrumentów zarządzania długiem, jego struktury i terminów emisji,
- **ograniczania ryzyka stopy procentowej poprzez dążenie do średnioterminowego utrzymania w zadłużeniu minimum 50% udziału finansowania o stałym oprocentowaniu** lub pozwalającego na średnioterminowe zabezpieczenie wysokości oprocentowania (kredyty z międzynarodowych instytucji finansowych),
- **ograniczania ryzyka refinansowania poprzez zapewnienie odpowiednich parametrów długu pod względem średniej zapadalności oraz równomiernego rozłożenia wykupów w kolejnych latach,**
- **ograniczania ryzyka utraty płynności budżetu** (zdolności do regulowania bieżących zobowiązań oraz terminowej realizacji wydatków budżetowych) poprzez bieżące zarządzanie i kontrolę strumieni wydatków, ustalanie odpowiedniego, optymalnego stanu płynnych rezerw na najbliższe okresy planistyczne oraz zagwarantowanie stałego dostępu do standardowych instrumentów pozyskiwania w razie potrzeby dodatkowej płynności,
- **ograniczenia ryzyka operacyjnego** poprzez stosowanie procedur, nadzór i monitoring,
- **ograniczenia ryzyka prawnego** poprzez utrzymanie odpowiedniej rezerwy wskaźnikowej określonej w art. 242 i 243 ufp oraz optymalny dobór instrumentów dłużnych.

W długookresowych projekcjach, uwzględniając zewnętrzne uwarunkowania związane między innymi z wahaniami koniunktury, Wieloletnia Prognoza Finansowa zapewnia utrzymywanie poziomu zadłużenia poniżej 50% w relacji do dochodów budżetowych. Przewiduje się, że w okresie rosnącego zadłużenia (lata 2021-2024) wskaźnik ten nie przekroczy 40%. Założenie wewnętrznego limitu 50% długu do dochodów, tworzy wystarczający margines dla absorpcji ewentualnych zmian zewnętrznych wywołanych wzrostem oprocentowania, czy spadkiem PKB i dochodów podatkowych.

Koszty obsługi zobowiązań części opartej o zmienną stopę procentową będą ulegały zmianom w zależności od stóp rynku pieniężnego i kapitałowego. Obecnie stopy procentowe są na bardzo niskim poziomie, co zwiększa bezpieczeństwo limitowe Miasta. Oceny analityków bankowych wskazują na możliwość podwyżki stóp procentowych w perspektywie najbliższych dwóch lat. Przyjęte w polityce długu ograniczenie ryzyka stopy procentowej zmniejsza zatem potencjalne negatywne oddziaływanie takiego scenariusza, a tym samym na przestrzeganie przez Miasto ustawowego ograniczenia limitowego.

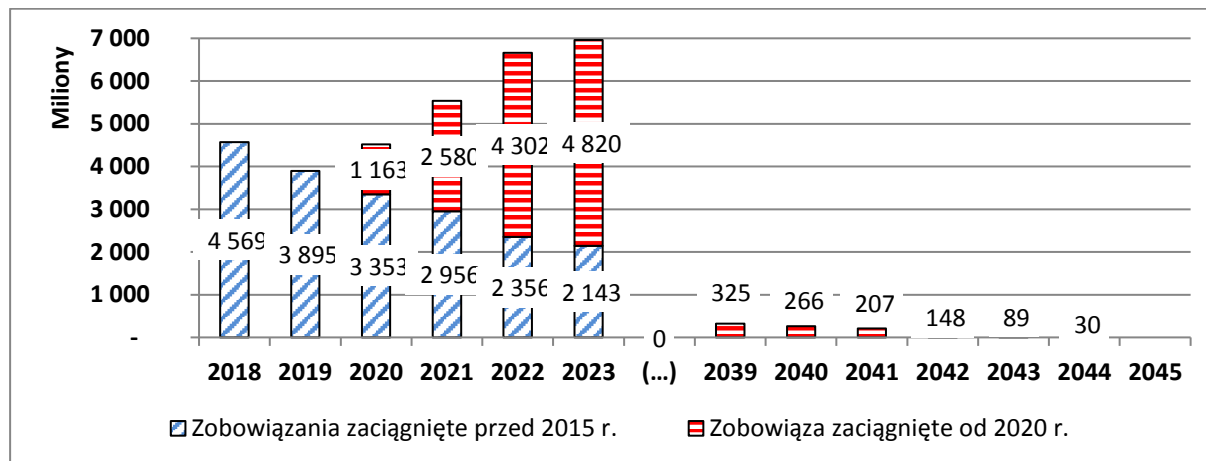
W prognozie WPF przyjęto założenie finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu zgodnie z dotychczasową zasadą, korzystając z dwóch zasadniczych źródeł finansowania:

- na rynku zagranicznym w formie kredytu w międzynarodowych instytucjach finansowych (takich jak Europejski Bank Inwestycyjny) lub alternatywnie poprzez emisje obligacji,
- na rynku krajowym w postaci obligacji (lub kredytów bankowych).

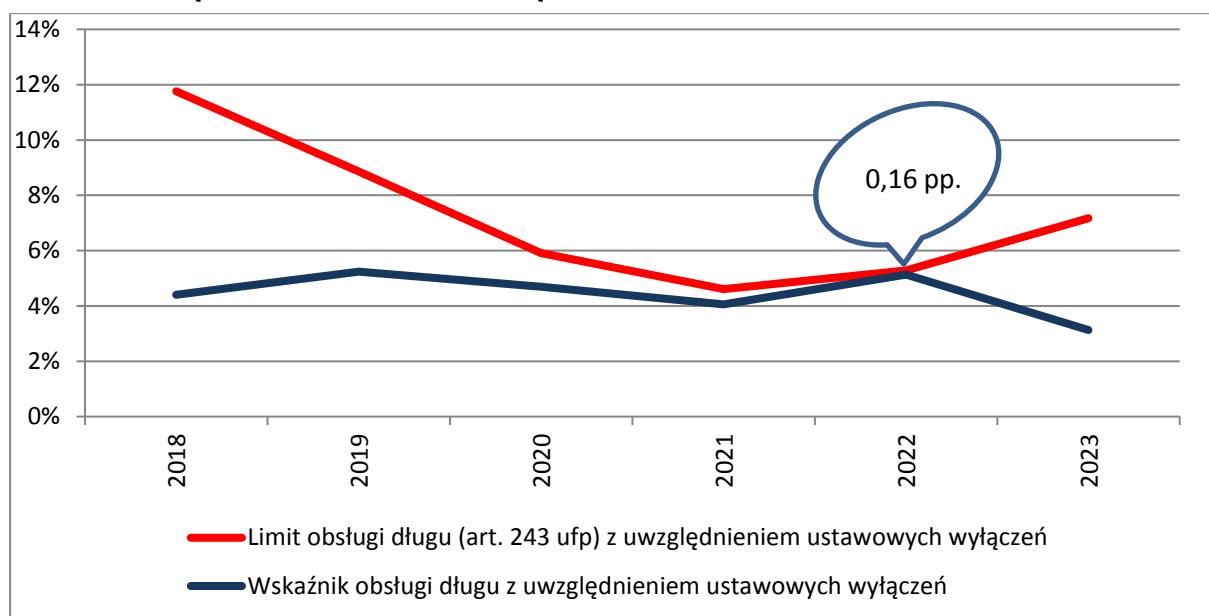
W ten sposób realizowana jest polityka mix financing oraz zmniejszania do niezbędnego minimum ryzyk zmian wywołanych kursem walutowym.

Zapewnienie równomiernego rozkładu długu i spłat rat kapitałowych kredytów na inwestycje refinansowane z budżetu Unii Europejskiej umożliwia dostosowanie okresu spłaty do okresu eksploatacji oraz przesunięcie spłat kapitału (zgodnie z konstrukcją obligacji) na okresy o niższym poziomie obsługi zadłużenia. Gwarantuje tym samym harmonijny rozkład poziomu kosztów obsługi długu i ryzyk z nim związanych.

WYK. 4 PROGNOZA STANU ZADŁUŻENIA M.ST. WARSZAWY W RAMACH WPF 2019-2045 [w mln zł]

Wykres nr 5 obrazuje udział płatności rat kapitałowych i odsetek do dochodów Miasta w relacji do limitu wyznaczanego ustawowo (art.243 ufp). Wielkości uwzględniają prognozowane wyłączenia ze wskaźnika obsługi zadłużenia. W roku 2022 przestrzeń pomiędzy limitem a wskaźnikiem obsługi zadłużenia będzie najniższa w całym okresie objętym WPF. Główną przyczyną zawężenia limitu do wskaźnika obsługi długu są skutki wprowadzenia ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności gruntów, gdyż dotychczasowe dochody z opłat za użytkowanie wieczyste gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe zostaną od 2019 r. zamienione i zaklasyfikowane jako opłaty za przekształcenie i będą zaliczane do dochodów majątkowych niebędących uwzględnianymi w limicie kosztów obsługi. W wyniku tego ubytek dochodów bieżących (stanowiących element limitu obsługi długu) wpłynie na zmniejszenie limitu i ograniczenie zdolności kredytowej, mierzonej jako różnica między limitem a wskaźnikiem obsługi długu. Przykładowo dla 2022 r. różnica między wskaźnikiem a limitem obsługi długu (art.243 ufp) z tego tytułu ulega istotnemu zmniejszeniu o blisko 1,4 pp..

WYK. 5 PORÓWNANIE WSKAŹNIKA OBSŁUGI DŁUGU I DOPUSZCZALNEGO LIMITU OBSŁUGI DŁUGU MIASTA Z UWZGLĘDNIENIEM USTAWOWYCH WYŁĄCZEŃ

6. Realizacja polityki długu

Struktura zadłużenia Miasta (zapadalności, formuły odsetkowe) docelowo będzie zbliżona do struktury długu Skarbu Państwa. W 2019 r. m.st. Warszawa nie planuje zaciągania nowych zobowiązań. Dla 2019 roku głównym zadaniem będzie monitorowanie i utrzymywanie wyznaczonych parametrów dotyczących długu.

W kolejnych latach, w ramach polityki długu Miasto będzie dążyć do:

1. utrzymania zobowiązań na stałą stopę, na poziomie przekraczającym 50% zadłużenia,
2. w strukturze instrumentów finansowych mieszanego finansowania (tzw. mix financing), oznaczającego dywersyfikację ryzyka źródeł finansowania i terminów spłat,
3. zaciągania zobowiązań w walucie polskiej,
4. zamiany zobowiązań i zmiany w ich strukturze dla zmniejszenia kosztów i ryzyk,
5. utrzymania poziomu rezerw finansowych, zabezpieczających nadzwyczajne wydatki dotyczące długu.

Ryzyka uwzględnione w polityce długu

Ostatnie zmiany stóp banku centralnego miały miejsce w 2015 roku, od tego czasu pozostają one na niezmiennym poziomie, który jest najniższym w historii. Istnieje ograniczone ryzyko wzrostu stawek rynkowych w 2019 roku, co sygnalizują materiały analityczne banków komercyjnych. Zobowiązania Miasta oparte o zmienną stopę procentową pozostaną w kolejnych dwóch latach ograniczane poniżej poziomu 50%. Udział ten na koniec 2018 r. wynosił 26,9%. Ryzyko stopy procentowej odnosi się, zatem do 26,9% zadłużenia, które zaciągnięte zostało na stopę zmienną. Z wyliczenia m.st. Warszawy wynika, że ewentualny wzrost stopy rynkowej WIBOR o jeden punkt procentowy spowoduje wzrost kosztów obsługi tej części długu w 2019 roku o 14,06 mln zł. Dla porównania wartość ta w roku poprzednim wynosiła 14,3 mln zł. Ryzyko walutowe w przypadku zadłużenia Miasta zostało wyeliminowane w 2018 roku.

Drugim istotnym ryzykiem związanym z długiem jest ryzyko refinansowania. Jego ograniczenie zostanie zapewnione poprzez wydłużanie średniej zapadalności długu. Na koniec 2018 r. wartość ta wyniosła 6,26 lat, z

czego średnia zapadalność długu zagranicznego 8,26 lat, natomiast średnia zapadalność długu krajowego 2,54 lat.

7. Zobowiązania podmiotów zależnych m.st. Warszawy

Stosowanie przez m.st. Warszawę w praktyce zasad otwartości, przejrzystości i kompletności upublicznianych informacji finansowych wymaga przedstawiania także sytuacji zadłużeniowej w spółkach miejskich.

Zadłużenie podmiotów zależnych² nie jest zobowiązaniem Miasta i jedynie pośrednio, w szczególnych sytuacjach, może mieć wpływ na jego sytuację finansową. Kompleksowa analiza zadłużenia Warszawy oprócz długu bezpośredniego, dotyczącego zobowiązań spłacanych wprost z budżetu Miasta, obejmuje zadłużenie jednostek i podmiotów zależnych oraz powiązanych.

Realizacja inwestycji samorządowych ma charakter kompleksowy, tj. przez Miasto i przez inwestycje prowadzone za pośrednictwem spółek komunalnych, które zaciągają zobowiązania na własny rachunek. Banki na zabezpieczenie kredytów udzielanych spółkom komunalnym mogą wymagać zabezpieczenia ze strony samorządu w formie poręczenia kredytu, które jest zobowiązaniem wykazywanym we wskaźniku obsługi długu. Alternatywę dla takiego rozwiązania stanowi zobowiązanie JST do podwyższania kapitału zakładowego spółki. W ten sposób zwiększony potencjał inwestycyjny na finansowanie zadania (w tym obsługa długu) nie jest uwzględniany we wskaźniku art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Dług podmiotów zależnych m.st. Warszawy

Zadłużenie podmiotów zależnych, nie jest uwzględniane we wskaźnikach zadłużenia Miasta i w WPF, jednak jest analizowane i brane pod uwagę przez agencje ratingowe i podmioty finansujące przy ocenie zdolności kredytowej Miasta. Miasto posiada 100% udziałów w 23 spółkach prawa handlowego, z czego kluczową pozycję zajmuje 9 podmiotów monitorowanych przez międzynarodowe agencje ratingowe. Zobowiązania długoterminowe kluczowych spółek na koniec II kwartału 2018 r. stanowiły 99,94% zobowiązań wszystkich spółek miejskich. W trosce o jak najwyższą ocenę zdolności kredytowej, równowagę finansową oraz bieżące informacje na temat zachodzących zmian, Biuro Długu i Restrukturyzacji Wierzytelności Urzędu m.st. Warszawy monitoruje te zjawiska i tendencje.

Podmiotami których zadłużenie poddane jest kontroli w pierwszej kolejności, są te o największej skali funkcjonowania i znaczeniu, których suma bilansowa przekracza 150 mln zł oraz podmioty prowadzące działalność leczniczą.

Dla podmiotów, których większość realizowanych przychodów pochodzi wprost z budżetu Miasta (jednocześnie Miasto realizuje wpływy z części ich działalności) - Tramwaje Warszawskie Sp. z o.o., Miejskie Zakłady Autobusowe Sp. z o.o., Metro Warszawskie Sp. z o.o., Szybka Kolej Miejska Sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta Sp. z o.o., łączne zadłużenie długoterminowe i krótkoterminowe na koniec 2017 r. wyniosło 1 527,8 mln zł, przy przychodach 2 576,2 mln zł. Na koniec II kw. 2018 r. zadłużenie wyniosło 1 401,4 mln zł.

Dla podmiotów, które finansują działalność z własnych wpływów - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A., szpitale miejskie, TBS-y, zadłużenie długoterminowe i krótkoterminowe na koniec 2017 r. wyniosło 1 177,4 mln zł, przy przychodach 1 712,4 mln zł. Na koniec II kw. 2018 r. zadłużenie wyniosło 1 085,8 mln zł.

² Podmioty zależne to wszystkie podmioty posiadające osobowość prawną (prawnie wyodrębnione), które są utworzone lub prowadzone przez m.st. Warszawa tj. m.in. kapitałowe spółki prawa handlowego utworzone przez Miasto oraz samorządowe instytucje kultury, SPZOZy.

8. Kontrola realizacji polityki długu

Realizacja określonych w polityce długu parametrów monitorowana jest na bieżąco. W cyklach kwartalnych przygotowywane są raporty dotyczące długu bezpośredniego oraz podmiotów zależnych, a w cyklach półrocznych dokonywany jest przegląd zidentyfikowanych ryzyk związanych z zadłużeniem.

W celu kontroli zadłużenia, niezależnie od formuły jego zaciągania i długofalowej praktyki zrównoważonego budżetu, wprowadzone zostały w Warszawie odpowiednie reguły pozwalające na monitorowanie oraz limitowanie zawierania umów generujących tego typu zobowiązania. W celu ograniczenia ryzyka dotyczącego wzrostu zadłużenia i pogorszenia wskaźnika zadłużeniowego związanego z poszerzeniem kategorii kredytów i pożyczek o nowe tytuły dłużne (zgodnie z obecnie obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, Dz.U. 2011 nr 298 poz. 1767) od 2012 roku w formie wytycznych stosowane są procedury zawierania umów wieloletnich. Dotyczy to: umów PPP, umów sprzedaży w ratach, umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok oraz umów leasingu, w których ryzyko i korzyści ponosi korzystający z rzeczy. Jednak dotychczas w finansach Miasta nie wystąpiły zobowiązania dotyczące tego rodzaju umów.

Jasne i przejrzyste zasady zarządzania finansami mają istotne znaczenie dla pozyskiwania zewnętrznego finansowania inwestycji m.st. Warszawy, zwłaszcza w postaci środków zwrotnych. Przejrzystość finansów wzmacnia wiarygodność kredytową Miasta i polepsza oceny ratingowe. Miasto na swoich stronach internetowych publikuje raporty finansowe o charakterze sprawozdawczym, wykonanie budżetu (kwartalne i roczne), WPF i szczegółowe dane o swoim zadłużeniu.

Ważną rolę w kontroli zadłużenia samorządu pełni Regionalna Izba Obrachunkowa (RIO). RIO raz na 4 lata bada kompleksowo gospodarkę finansową samorządu, opiniuje projekty budżetu i WPF oraz sprawozdania z wykonania budżetu. Wydaje opinie w zakresie:

- prawidłowości planowanej kwoty długu,
- możliwości sfinansowania deficytu,
- możliwości spłaty planowanego zadłużenia.

Uzupełnienie przeprowadzanych głównie w zakresie formalno-prawnym kontroli nadzorczych stanowią oceny ratingowe odnoszące się do posiadanego zadłużenia oraz sposobu jego zarządzania. Miasto posiada oceny agencji ratingowych:

- **A2 z perspektywą stabilną** nadaną przez międzynarodową **agencję Moody's**,
- **AAA (pol) oraz A- z perspektywą stabilną** – nadaną przez międzynarodową **agencję Fitch Ratings**.

Uzyskiwana ocena ratingowa ma bezpośrednie przełożenie na obniżkę kosztów pozyskiwanego finansowania zwrotnego, a w przypadku finansowania w międzynarodowych instytucjach finansowych jest wymogiem formalnym. Wysoka ocena ratingowa dla Warszawy (równa ratingowi kraju) jest potwierdzeniem stabilnej sytuacji zadłużeniowej Miasta. Warszawa zakłada kontynuację współpracy z agencjami ratingowymi przy podejmowaniu działań służących zachowaniu wysokiej oceny kredytowej.